

Nro. 11.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELEMÉBÖL.

*Költ Bétsben Februariusnak 6-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Helvétziai Respublika.

Minémü környülállások közt fenteregjen ez az ennekelötte igen bóldog, de most meg háboritatott Köz-Társaság, meg tettzik a' múlt szombaton költ *Bétsi* udvari Diarium 10-dik darabjából. Azonközben, *úgymond*, a' midön az *Araui* közönséges gyüllés a' Helvétziai Respublikának dolgain tanátskozik, és annak egy része a' külső és belső tsendességnek vezedelmével is mostani Constitutióját fenn tartani igyekszik; a' más része kéntelen lévén az időnek és környülállásoknak mivóltához magát alkalmaztatni, az egész Köz-Társaságban a' *democratica* igazgatás formájának

felállításában szorgalmatoskodik; következésképen, mivel magok a' gyűlésnek tagjai a' régi szövetség' megújításában egymás közt meg nem egyezhetnek, lassan lassan öregből a' revolutió az egyes Cantonokban.

Még a' múlt Decemberben javasoltatott a' Bási Tanátsnak, hogy a' városi polgárokat illető jussok a' falusiakkal is közöltessenek, a' melly javaslat akkor megvettvén, nem hogy lecsendesedett volna, sőt inkább még jobban felbuzdult a' falusiak közt a' revolutió lelke, és mindenütt erőszakos lépéseket tett. — A' Bási Tanáts látván a' fenyegetőző veszedelemet, mértékletes eszközökhöz nyúlt annak elhárítására. Maga is meg egyezett abban, hogy ottan egy Centralis Klub avagy Társaság állitassék fel, a' mellybe mind a' két résznek nevezetesebb tagjai önként öszve menvén, egész szelidséggel és okossággal tanátskozzanak a' közöséges dolgok feől. Végtére néhány deputatusokat küldött a' Bási Tanáts a' falusiakhoz, hogy ők a' nép gondolkozása módját szemesen meg vizsgálják, 's felmelegedett indulatjokat csendesítsék. — De semmit nem bódogúlhattak ezen jó intézetjek által, mivel mingyárt akkor veszedeelmes támadás ütötte ki magát, és kénytelen lévén a' Tanáts előbbi küldötjeit vissza hívni, egy *Legrand* nevű, világos gondolkozású, egyenes szivű, és ugyan azért mindenek előtt kedvességben lévő ferfiat küldött a' falusiakhoz, a' kit is az egész nép örömmel fogadván, Jan. 13-ik napján, egy négy tikkelyből álló kérelmet adtak bé nékie, a' mellyben akként nyilatkoztatták ki magokat, hogy ők ugyan továbbá is Helvétusok akarnak maradni, úgy mindazonáltal, hogy a' democratica igazgatás alkotmánya állitattassék fel köztök. — A' fent nevezett *Legrand* Úr a' népet öszve gyűjtetvén, megkérdezte tőlök, hogy azon Commissionának tagjait, a' melly az említett punctumokat néki által adta, meg esmérié maga követjeinek lenni, és meg akaré azon feltételek mellett maradni, avagy nem? *Igen*

is! felele a' nép, és esküvéssel is kötelezte arra magát.

Minekutánna a' falusi népnek ezen maga meg határozása a' Básielai Tanátsal közöltetett volna, ismét két deputatust akart a' több falubeliekhez küldeni, 's értelmeket ki tanulni. — De a' maga jövedöbéli sorsának mivólta miatt nyughatatlankodo nép hollásnak tartván azon intézetet, Januarius 16-ikán egy esedező levelet nyújtott bé maga biztosai által a' Básielai Tanátsnak, melyben azt kívánta, hogy ne halasztatódjék a' dolog. — Azért is mingyart a' következett napon egy 30 személyből álló Commissiót rendelt ki a' Tanáts a' városi és falusi lakosok közül olly hagyomány mellett, hogy az mind a' népnek panaszait el igazítsa, mind az új Constitutiónak planumát el készítse. — Ezen napon, tudniilik Januarius 17-ikén a' *Liesthali* lakosok a' szabadság fáját fel állították, a' helység régi zászlóját széllyel tépték, és egy új, három színűt függesztettek az előbbinek a' helyére. — A' következett éjjel azon tartomány helytartójának lakhelyét a' *Wallenburgi* kastélyt az abban lévő bútort és irásokat előbb bátorságos helyre vivén, meg gyújtották, 's porrá égették; sőt a' midőn az a' hamissan költött hír fülökbe ment volna, hogy a' *Bernai* kormányzék segítő sereget igyekezne a' Básielai Tanátsnak küldeni, 3000-reu fegyveres kézzel akartak a' városba bé menni. — Ezen feltételeket ideje korán észre vévén a' nevezett Tanáts, egy *Schmied* nevű Licentiatust eleikbe küldött, a' ki sok édességes beszédjei, 's kéresei által vissza térítette a' már úban lévő fegyveres népet, de meg nem ólthatta a' revolúciónak fellobbant szikráját, mellynek sebesen folyó lángja az egész Cantont el borította, minden helységeken fel állitattak a' szabadság fáí, de a' nép semmi vérontással meg nem fertéztette maga kezeit, sem a' szokott adót el nem húzta. Végtere egynéhány száz falusi lakos a' városba bé menvén, baratságos szövetséget kötöttek egymással, ott is fel

állították Januarius 21-dik napján a' szabadság fáját."

„Illyenképen meg történt és végbe ment a' revolutió a' *Báseli Cantonban*. Ellenben a' *Bernai, Freyburgi, Solothurni, Tigurumi, Appenzeli's Swisi*'s több Cantonoknak Előjárói még most is azon tanátskoznak az *Araui Gyűlésben*, miémű eszközökkel lehessen a' szomszéd Respublikából oda is bé tsúfzott revolutiót meg akadályoztatni. — Melly végre újabb szövetségre léptek egymás közt régi Constitutiójoknak fenn tartása végett, mellyre a' következő esküvés formájával köteleztek le a' népet Januar. 10-ik napján: „*Esküszöm, hogy az Isten, a' Haza, és Ő Excellenciá-jok, a' mi Fő Urunk eránt tellyes hűséggel fogok viseltetni; és igen kevés helységek 's lakosok is találattak a' nevezett Cantonokban, a' mellyek és a' kik annak le-tételétől vonogották volna magokat.*”

Batáviai Respublika.

A' miképen több izben is említettük, tsak nem minden szövetséges tartományok ellene mondottak azon hadi segedelemnek, mellyet a' töke pénzeztől 8 pro Cento interesttel fizettetni kívánt a' Nemzeti Gyűlés. — A' Nemzetnek nemtsak ezen meg átalkodtsága, hanem azon hazája eránt való hidegsége ellen is nagyon panaszkodott a' Januarius 6-ikán tartott gyűlésben a' finantzialis dolgokra ügyelő Commissió, hogy néhány tartományok még az 1795-ik esztendőre ki vetett hadi segedelemre is 10 millióval tartoz: anak, 's arra kérte a' mostani fő kórmányszéket, hogy a' nemzet-től kívánt, és meg is igirtetett summát, ha más-ként nem lehetne, kényszerítő eszközök által is fizettettesse bé a' közönséges kints tárba. — A' N. Conventnek ez iránt hozott végzése leg ottan el is küldetett a' tartománybeli kórmányszékek-hez, olly ki fejezéssel, hogy, ha azon restantiát, és a' múlt 1797-ik esztendőben decretaltatott 8 pro Centot 14 napok alatt bé nem küldik, keményebb eszközökhöz fog nyúlai a' N. Convent.

Az *Amsterdami* kereskedőknek és polgároknak azon esedező levelek, mellyben a' *democrazia* eránt való változhatatlan hajlandóságokat ki nyilatkoztatták, és egyfersmind azt kívánták, hogy az egész *Respublikában* ezen alkotmány állitassék fel, nagy vetélkedésre való alkalmatosságot szolgáltatott a' *Januarius 4-ik's* több következett napjain tartott gyűllésekben. Az ellenkező rész azt állatta, hogy az illyetén esedező levelek nem tartoznának a' *Convent* foglalatosságai közzé. Mások jobbnak állitották, ha azon esedező levél azon *Commissióhoz* küldettetik, a' mellyre bizatott az új *Constitutió*nak el készítése. Végtére tsak ugyan függőben maradt ez a' dolog.

Ezen, 's több ehez hasonló környülállások alkalmatosságot szolgáltatattak *Gevers Hugó* polgárnak arra, hogy a' *Januarius 10-ikén* tartatott gyűllésben egy olly gyökeres bézfédet mondana, mellyben ezen *Köz-Társaság* jelenvaló szomorú ábrázatját illendő szinekkel le festette:

„*Polgári Képviselek!* A' múlt *Tsötörtökön*, a' midön néhány *Amsterdami* kereskedők és polgárok kéresekről tett jelentésemben egyetlen egy szóval emlékezetet tettem volna az új *Constitutió* el végzésének el kerülhetetlen szükséges vóltáról, egyfersmind azokat az eszközöket is emlitem, a' mellyek ezen dolognak tökéletesítésére nékem alkalmatosoknak lenni láttatnak. De úgy láttzik, mintha nem lett volna a' *Gyűllés* érdemlett figyelmetességgel az én feltételemre. Ahozképest el múlhatatlan kötelességemnek tartom gondolataimat szivek eleibe közelebb terjeszteni, és *Kigyelmeteket* a' *Haza és Szabadtság* szeretetére kérni, hogy néhány szempillantásig tartó figyelmetességeket ezen fontos dologra fordítsák.”

„Ambár az utólsó *Revolutió*nak ki ütésétől fogva gyakorta olly veszedelmes tengeri közfalak közt fentergett a' *Status* hajója, hogy tsak nem minden szempillantásban közel vólt az el-súlylyedéshez: mindazáltal soha sem vóltunk olly

kétséges ki menetelű környülállások közzé tétet-
ve, mint most, a' midőn a' belső szakadások a'
leg idvességesebb rendelkezéseket is héjjába valókká
teszik, a' midőn az egyik résznek a' halzna a'
másikéval hadakozik, és ezen egymással való el-
lenkezés olly félelmes fel háborodást okoz, melly
minden erőt, melly nélkül semmi jó tökéletes-
ségre nem mehet, meg erőtlent, a' hazafiúi buz-
goságot lágy meleggé, és a' melly ennél is szo-
morúabb, bennünket szövetségeseinkre nézve ha-
szontalanakká, ellenségeinkre nézve erőtlenné
teszen, a' kik a' mi veszedelmünkre és bóldogsá-
gunk kútfejeinek meg fojtására minden ki gondol-
ható eszközöket meg próbálnak."

„És annyival inkább veszedelmesebb a' mi
állapotunk, hogy a' jelenvaló környülállások közt
szerentsétlenségünknek el harítására, és Hazánk-
nak veszedelemtől való meg mentesére semmi esz-
köz nintsen tehetségünkben. Egyetlen egy bizo-
dalmunk lehet abban, ha egy jól el intézett Con-
stitutiót mennél hamarább készithetünk, egy olly
Constitutiót, a' melly az egységen és fel nem
oszolhatóságon építettvén egy közép pontban
egyesittse a' Batáviai nemzet erejét, és örökre el-
törülje az egyes tartományoknak egymással el-
lenkező halznát; egy olly Constitutiót, a' melly
az adosságoknak öszve olvalztatása által helyre
állítsa a' nemzet creditumát, és a' finantziának
tántorgó állapotját, fel ébressze a' nemzet érze-
kenység nélkül szükölködő erejét, és olly álla-
patba helyheztessen bennünket, a' mellyben a'
mi vitéz Frantzia atyánkfiainak készületjeit mi
is illendöképen gyamolithassuk. — Kedves pol-
gár társaim! hogyha mi ezen dolognak igasságos
vóltáról meg győztetünk, azt kívánnyá mi töl-
lünk, a' Batáviai nemzet képviselőitől a' köteles-
ség, hogy minden szempillantásban készek legyünk
azon szerentsés idő pontjának minden ki telhető
eszközök által lehető közelítetésehez."

Ezen okból polgári képviselők, bátorkodom
én a' Gyűlésnek javasolni, hogy közülünk egy

12 személyből álló Commissió neveztessek ki, a' melly azon szálába, holott deputatusaink a' Constitutió planumának készítésében foglalatoskodnak, menvén, a' Constitutió minél előbb lehető el készítésének szükséges voltát szemek eleibe terjesszék, és a' Haza 's Szabadtság képében őket meg kérik, hogy munkasságokat meg kettőztetvén, szorgálmátosságoknak gyümölyseit mentől előbb adjak által ezen Gyűlésnek. Olly fontos dolog ez, hogy méltó léfzen arról egyszeriben tanátskozni. — Ezen buzgó patrióta beszédje egész valóságában helybe hagyattatott a' Hágai Nemzeti Convent által.

Frantzia Respublika.

Amaz igen hires Párisi képfestő *Dávid, Bonaparte* fő vezér képe le rajzolásához fogni akarván, másokkal együtt azon hányta vetette elméjét, minémű állás formát kellene nékie adni. — *Bonaparte* fő vezér maga is meg tudakoztatván e' dolog eránt, illy rövid, de igen elmés választ adott: *Leg jobb állás forma volna reám nézve, ha a' képem egy tsendesen álló lovon ülve festetne le,* melly szavaival azt kívánta ő ki nyilatkoztatni, hogy jobban szeretne ezután tsendes magánosságban élni, mint a' hadi nyughatatlanságok által életét rövidíteni.

Talán egyetlen egy nap sem mulik el, a' mellyen sok tolvajság és gyilkosság ne történne *Páris* városában, hol titkon, hol más mesterséges színek alatt. 'A' sok példák közül elég legyen ez egyet jelenteni. Egy asszony személy, bé hiv magához egy szállása előtt el ment férfiút. Ez az asszony szobájába való bé lépésekor gyanús zörgést vévén észre, vissza akar térni, de az asszony nem bocsátja. Ő pedig, hogy ki mehessen a' tőrből oda adja a' Sirennnek az oráját, arra kötelezvé magát előtte, hogy mingyárt vissza fogna térni. Tellyesítette is igiretét egy fél óra múltán, de nem maga, hanem egy Policia Commissarius és egynéhány fegyveres katona által kísértetve, a'

kik a' Siren szobájában két fel öltözött latrot találtak az ágyba el rejtve, és három ember fejet a' ló szőrrel töltött derekaly alatt.

Bonaparte József Rómában vólt Frantzia követ, és *Massena* Generális néhány nevezetes hadi tisztjeivel együtt Januarius 23-ik napján *Párisba* meg érkeztek. — Jan. 21-ikén, dél előtt 11 órakor a' Sz. Sulpicius templomába bé menvén a' Frantzia Directorium, és a' *Párisi* polgári tisztviselők, azon naphoz alkalmaztatott oratiót mondott *Barrás* előülő, mellynek végződése után, mindnyájan le tették a' törvény által parantsóltatott hitet. És nemcsak *Párisban*, hanem az egész Frantzia Respublikában, még a' *Rénus* bal partyán el foglaltatott Német tartományokban is meg innepeltetett ez a' nap néhai XVI. *Lajos* Király halálának emlékezetére.

A' néhai Austriai Belgiomban 13 milliót érő Angliai portékák és kézmivek foglaltattak el. — *Lyonban* a' két Tanáts számára készitetett gazdag palastok is sequestrum alá vettettek olly szin alatt, hogy azok is Angliai posztóból vagynak; melly dolog értesére esvén a' Directoriumnak, leg ottan vissza adatta azokat a' himmel varróknak.

A' miképen *Brestből* iratik, 200 nagy hajók rendeltettek az Angliai expeditiónak eszközlésére, ide nem számlalván sem azon szál hajókat, a' mellyekről már két izben tettünk emlékezetet, sem a' szállító hajókat, mellyeknek nem kevés léssen a' számok.

Azokat a' kedvező projectumokat, a' mellyeket a' Frantzia papság hasznára Cholet az ifjú Tanáts eleibe terjesztett, egy summában meg vette, és a' *Fructidor* 19-ikén (Septemb. 5-ik napján) hozatott törvényt, melly által hatalom adattatott a' Directoriumnak a' közönséges tsendességet meg háborító egyházi személyeknek számkivetésbe való küldésekre, újobban meg erősítette.

A. Belgiumban is, valamint magában Frantzia Országban, minden névvel nevezendő klas-

tromok, a' mellyek, vagy az ifjúság nevelésére, vagy a' betegek gondviselésére valának szenteltetve, el töröltetvén, minden azokhoz tartozott fekvő jószágok kótya vetyén adattattak el. Hasonló sorsra jutottak a' püspöki és apaturasági jószágok. — *Van Eupen*, és más egyházi személyek a' déli *Amérikába* küldettek számkivetésbe. Ezen büntetésre sententziáztattak azok a' *Genti* két nevezetes Urak is, a' kik a' 1789 és 1790-ik eszendőkben támadt *Belgiomi* partosságnak indító okai vóltak.

Német Birodalom.

A' *Moguntziai* Frantzia ármádiának fő vezére *Hatry* Generális Január. 24-ikén a' *Manheimi* erősséget, a' hid előtt való föld várat, és *Rénus* sántzot is fel kérte. Mivel az oda való Kommandónak hatalmában nem vólt azt mivelni, minekelőtte a' fel kérésre választ adott vólna, kurirokat küldött *Rastadtba*, az *Imperialis* ármádia fő kvártélyára *Friedbergbe*, és a' V. Fejedelemhez *Monachiumba*. Azon nap dél után a' *Rénusi* sántz Kommandansával *Karg* Obristlajtnantal is hosszas együtt beszélgetést tartott *Oudinot* Frantzia Generális, mellynek semmi sikere nem lévén, leg ottan 6000 Frantzia katona ment fegyveres kézzel a' nevezett erősségek ellen, és kevés lévén az azokban fekvő katona őrizet, egy 's két óráig tartott tsatazások után, erőszakosan el foglalták azokat. Ezen alkalmatossággal 15 hadi tífzt, és 500 köz ember fogattatott el az *Imperialis* seregek közül. — Azt írják, hogy a' Frantziák közül 300 ember vesztette vólna el életet. 50 lovat, 3 hat fontos ágyút, és 4 munitziós szekeret nyertek a' győzedelmesek.

Olasz Ország.

*Génu*a várasában, még most sem állott helyre egészen 's tökéletesen a' tsendesség, még most is sok lopások és gyilkosságok történnek, nemcsak éjjelenként, hanem még nappal is, bátor leg

felnyitabb szemekkel vigyázzék is a' politzia. — Az el múlt hólnapban sok gyanús személyek fogattattak el, kiváltképen idegen nemzetből valók, a' kik békételenségre, az Előjárók eránt való engedetlenségre és zenebona indításra ingerlették alattomban a' népet. — Azokat, a' kik a' közönséges tsendességet akár szóval, akár tselekedettel meg háborítani, vagy a' kik másoknak személyét és javait meg támadni igyekeznek, halállal fenyegeti a' politzia. Azokat is kemény büntetés fogja érdekelni, a' kik a' közönséges helyeken és utzákan prédikálnak a' nép előtt. — Azok az idegek, a' kiknek szabadságok nintsen a' fő kormányzóktól az ott való maradásra, vagy a' kik helyes okát nem tudják adni ott való mulatásoknak, kemény őrizet alá fognak vettetni.

A' közelebb múlt posta napon költ Magyar Kurirnak 152-ik lapján félbe szakadt felosztása a' *Liguriai* Republikának ekként következik:

Circulus.	Fő hely.	Népesség.	Dep. száma.
<i>Catusi</i>	<i>Valtri</i>	39736	6
<i>Polcevera</i>	<i>Rivarola</i>	33698	5
<i>Lemo</i>	<i>Gavi</i>	26800	4
<i>A' Liguriai napkeleti hegyek</i>	<i>Rochetta</i>	25820	4
<i>A' L. napnyugoti hegyek</i>	<i>Ottone</i>	25280	4
<i>Bisagno</i>	<i>Sz. Martino</i>	40390	6
<i>Golfo Tigulio</i>	<i>Rappalo</i>	40430	6
<i>Entella</i>	<i>Chiavari</i>	40570	6
<i>Vara</i>	<i>Levanto</i>	40153	6
<i>Golfo della Specia</i>	<i>Specia</i>	40210	6
Mind öszve		590436	90

Az a' hir, hogy Pápa Ő Szentsége tökéletesen meg szabadult volna nyavalyaitól. — Most már egész tsendesség lenni mondatik *Rómában*, minékutánna a' minapi zenebonának indítóit, rész szerént el fogattattak, rész szerént eblábalak volna onnan.

Nagy Britannia.

London városában az a' hir támadván, hogy a' *Rastadi* Congressus széllyel oszlott volna, és egymás Congressus kezdődne, a' mellyben az Angliai Királynak is követeket küldeni meg engedettne, joval fellyebb hágott a' közönséges obligatióknak a' betse. — A' *Dublini* levelek szerént, igen sok mester emberek, és munkások költöztek ki *Hyberniából*, nem lévén mivel táplálni magokat és familiajikat a' munkának szüksége miatt. A' *Korki* Grófságban és más környékekben ismét nagy békételenség uralkodik a' nép vállaira vetett nagy tereh miatt. Ezen nyughatatlanság lecsendesítése végett 150000 guine küldetett Angliából *Dublinba*, mellynek jó következését lehet reményleni a' szegény adófizető népre neze.

Az *Orániai* Hertzegnek második szülött fia *Fridrik*, a' ki két esztendőtol fogva igen ditséresen és vitézi módon viselte magát a' Ts. Kir. armádiájában, és azon kevés idő alatt Generál-Majorsáig avancirozott, *Bétsből*, *Berlinen*, *Braunsveigon*, *Cuxhavenen* keresztül *Londonba* utazott, és a' *Hamptoncourti* kastélyban lakó Felséges szüleibe szállott. Igen sok szép ajándékot vitt Német Országból az Angliai Királynénak, és jövendőbeli kedves élete párjának *Augusta* Kir. Hertzeg Asszonynak. — A' Fels. Király tiszteletére Januarius 3 ikán jelent meg a' Sz. Jámesi királyi palotában. Ezen napon vólt Gr. *Tauenzien* Prusszus Generális is audientzián a' Prussziai ifjú Király uralkodása kezdetének a' szokott mód szerént való ki jelentésére. — A' *Hyberniából* vissza tért fő Generális Gróf *Carhampton*, és a' Portugalliai követ, Gróf *Almeyda* hollzas conferentziát tartottak a' Ministeriummal a' Király jelenlétében. — *Berlinbe* a' Prussziai Király idvezlésére Lord *Loveson Gower* küldetett Jan. 8 ikán.

A' *Londoni* Kir. udvar, és *Frantzia* Directorium mind ketten meg egyeztenek abban, hogy mind a' két részről Agensek küldetessenek a' fo-

goly katonáknak táplálásokra és gondviselésekre. E' pedig azért történt, mivel mind a' két részben lévő foglyoknak sok fogyatkozások vólt a' hadi fogságban.

A' Januarius 11-ik napján tartatott gyűllésében az Alsó Parlamentumnak, következő Királyi izenet olvastatott fel: „Szükségesnek itilte Ő Királyi Felsége az A. Parlamentumnak megjelenteni, hogy a' Frantziák igen nagy hadi készületeket tesznek a' tengereken az Angliába való kiszállítás végett. — Ő Felsége ugyan tökéletesen meg vagyon arról győzöttetve, hogy maga jobbágyainak buzgoságok, vitézségek, és iparkodásaik által, a' kik mindnyájan készek hazájok mellett viaskodni, az ellenségnek azon erőlködéseit héjjabavalókká fogják tenni, 's őket gyalázattal visszaverni. Mindazáltal tartozó kötelességének tartván Ő Felsége a' maga országainak és jobbágyainak állandó boldogságokra vigyázni, szükségesnek itili ollyatén rendeléseket tétetni, a' minéműek ezen végre legalkalmasabbak. Minthogy meg egyezett már abban a' Parlamentum, hogy a' provincialis katonaság is ki állitassék, szükségesnek tartya Ő Felsége, hogy ezen katonaság, vagy a' többi regularis seregek közzé osztattassék, vagy különös regementekbe formáltatván oda küldettessék, a' hol a' szükség és környüállások leg inkább kivánni fogják 's. a' t.”

Sidney Schmith igen hires Anglus Kapitányt már egynéhány izben vissza kérette az Angliai Admirális, de még eddig nem eszközölkötte hadi fogságából való kiszabadulását. A' Frantzia Directorium olly szoros őrizet alatt tartattya őtet, hogy még tsak tentát és pennát sem enged nékie adattatni.

Januarius 1-ső napján nagy katona promotió vólt az Angliai hadi seregeknél, a' melly szerént 21 Generál Lajtinant fő Generáliságra, 32 Generálmajor Generál Lajtinantságra, 24 Oberster Generál Majorságra, 42 Obristlajtinant Obersterségre, 154

Major Obristlajtinantságra emeltettek. — *Bentink Williám*'s vele együtt 8 derék stabalis tisztek Királyi Adjutánsokká tétettek. — Az Angliai ármádiának Generálissimusa a' *Yorki* Hertzeg két külső Országi Ingenieur tisztekkel szüntelen fortificatio-nale planumoknak készítésében foglalatoskodik.

Skotziában, az *Edinburgi* himlő óltó ispotályban 1300 gyermekbe óltatott bé a' himlő a' múlt esztendőben, a' kik közül kettőnél több meg nem hólt. Ebből ki tétzik, melly nagy hafzna légyen ezen Anglusok által találatott mesterségnek.

A' már tudva lévő taksák öregbiteséről bé adatott *Bill* miatt a' Január. 3-ik, 4-ik és 5-ik napjain tartatott gyűllésekben mind a' felső mind az alsó Parlamentumban nagy vetélkedés és lárma vólt a' ministerialis és antiministerialis rész közt; de harmadszor is fel olvastatván a' voksoknak többsége mellett, mind a' kettőben bé vétetődött, és a' Király által is meg erősítetett. — Ezen új taksa által 7 millió font sterlingel, az az, 63 millió forintal szaporodott a' népnek közönséges adaja.

Elegyes Dolgok.

A' Velentzei hires Bucentaurónak darabjait a' Frantziák a' Márk piatzán egették öfzve. — A' Cisálpina Respublika egy hulzár regementet küldött Frantzia Országba a' hadi mesterségben való oktattás végett. — A' Spanyol Országi első Status Ministert, Hertzeg *Alcudiat*, a' Spanyol hadi szolgálatban lévő Helvétus regementnek Oberstereve tette a' Király. — A' Sz. Pápa *Párisban* lévő követjét Marquis *Maszinit* úgy tartya mint kezest a' Directorium, a' kit *Bonaparte* fő vezér két ízben is meg látogatott. — Hasonló tisztelettel viseltettek eránta a' Szárdiniai és Toskánai követek. — A' Párisi Astronomus, az az, tsillagzat vizsgáló *Lalande* azt jövendölte mostanában, hogy egy olly Cometa, az az, bujdosó tsillag fogna a' mi föld golyóbisunkhoz közelíteni, a' melly nem kevés változást fogna okozni. — Az Angliában

való ki szállásnak eszközésére még most is sok adományokat küldenek a' Frantzia Respublikának lakosai. — A' *Párisi* tudósítások a' jövő *Jubius*, vagy *Julius* hólnapjára határozzák ezen dolognak kezdetét. — A' *Calaisi* kikötő helyben egynéhány *Londoni* kereskedők érkeztén, arról tudósítást kívánták venni, ha szabad lészzen e' nékiek Frantzia Országba bé menni, és ottan kereskedni? Kétség kívül negativa feleletet fognak a' *Párisi* Directoriumtól nyerni. — Egy *Bordeaux* nevezetű Frantzia Physicus egy olly fedetlen hajónak, vagy inkább hidásnak készítésére ajánlotta magát, a' mellynek sem a' tűz, sem a' tengeri közfalak nem árthatnak, és a' mellyre szállítatandó truppok egész bátorságban lehetnek az ellenség ágyúi ellen. — *Truguet* vólt tengeri Minister fog *Madritba* menni követségbe. — Ide Bétsbe *Bernadotte* Generalis rendeltetett követnek 144 ezer liver fizetéssel. — A' *Genevai* deputatusok, a' kik azon kis Respublikának a' Frantzia Respublikával való egyessitetését sürgették, üres válasszal botsajtattak vissza hazájokba. — II. *Fridrik Wilhelm* mostan uralkodó *Würtembergi* Hertzeg, *Januarius* 20-ik napján tartott beszédjében arra kötelezte magát azon hertzezségbeli Statusok és Rendek előtt, hogy azon birodalom régi constitutióját minden tikkelyeiben hiven, igazán, és minden tétovázás nélkül meg fogja tartani. — A' többi között következő szavakkal szollott: *Az uralkodó és az uradalom közt való egyesség és egyetertés azok az alkalmas eszközök, a' mellyek a' jelenvaló kétséges ki menetelű körülállások közt, a' köz boldogságot fenn tartják és öregbitik 's. a' t.* Még eddig semmi választ nem küldött az Orosz Tsászár a' Frankóniai és Svéviai kerületeknek azon levelékre, a' mellyekben a' *Rastadt* Congressusnál való közbenjáróságáért esedeztének. — A' *Básiliai* püspökségnek Frantziák által elfoglaltatott részéből sem pénzt, sem semminémű eleseget nem szabad ki viinni.

A' *Muszka* Tsászár olyan parantsolatot adott ki, hogy a' melly oda való nemes emberek a' ka-

tonai szolgálat tétele alól ki-rekesztettek, azok más rendbéli hivatalokra is, nem hogy fel-vétet-tethetnének; de még csak Candidatióba se me-hessenek-bé.

Lillében a' leg nevezetesebb pénzváltók kö-zül ketten, a' gazdagabb kereskedők közül pe-dig sokan azért fogattattanak el, mivel ők azzal vádoltattanak, hogy a' kész pénznek Frantzia Or-szágból való ki vitelében nevezetes eszközök let-tenek volna.

Königsbergben a' közelebb múlt esztendő-ben 2216-ton születtenek, meg-hóltanak pedig 2087-ten. — Déli *Prussziában Lithuániával és Er-melandal* együtt, 9795 ton léptenek házassági élet-re, születtenek 42,360-non, meg-hóltanak 24,409-tzen; melly szerént 17,951-gyel többen születette-nek, mint sem a' menyin meg-hóltanak. — A' *Schleswigi Hertzegségben* 2218 pár emberek copu-laltattanak, 7570 gyermekek születtenek, 6412 emberek pedig meg-hóltanak; e' szerént ezen feje-delemségben is, 1158-tzal születtenek többen, mint sem a' mennyin meg-hóltanak.

A' Frantziák mindazon törekedvén, hogy Angliába mi móddal szállhassanak ki, annak an-nál könnyebben lehető meg-akadályoztatására nézve, a' *Hannoverai* Regimentek közül, az An-gliába való menetel iránt, egynéhány Regimentek vettenek parantsolatot, mellyek rövid idő alatt Angliába is fognak hajókezni.

Egy Rége a' Ballagó vagy Ballangkóróról.

Két mester legény el végezvén vándorlásot, egy Királyi városba igyekeztek, a' hol ma-gokat le tegyék, 's mesterségeket folytassák. — *Ventzel* nagy kórhely vólt, heti bérét minden va-sárnap a' Vendég fogadóba hagyta. *Kristóf* el-lenben a' pajtása meg takarította keresményét, 's szép summátskát gyűjtött olly véggel, hogy az által jövendő boldogsága fundamentumát meg-vehesse. Epen e' gyötrötte *Ventzel* lelkét, hogy ő néki semmije se vólt, 's előre képzelte, hogy

ha haza érnek, pajtássa által mindenek meg fogják tudni az ő fesletségét. — Ezen hánykodásai között meg határozta magában, hogy úti társát el öltsa.

Mellyre nézve egy puszta kerestül utazván rá beszéli vándorló társát, hogy egy félre való magános terepély fa alatt pihenjék ki magokat. Az el fáradt *Kristófsak* hamar el alszik, *Ventzel* a' tsákányával vak szemem tsapja, halálos lett az ütés, de tsak ugyan vólt *Kristófnak* annyi ideje, hogy azon *Ballangkórót*, mellyet a' szél épen akkor sebesen hengergetett el mellette, tanúbizonyságul hívhatta az ő ártatlansága mellett. Ezzel *Ventzel* semmit nem gondolván, ártatlan pajtássát, mind penzétől, mind ruhájától meg fosztá, testét egy gödörbe vetette, homokkal bé fedte, egy Királyi városban magát le tette, 's a' vér árrán mesterességét el indította, idővel meg is házasodott, egy pénzes földmivesnek egyetlen egy leányát vévén el magának feleségül. Idő jártával, házi zengő dorombotskájával az ipa majorjába ki kotsizván, hirtelen a' kötsi mellett el szaladó *Ballangkórára* tekint, 's meg retten. Háborodásának okát kérdi a' felesége, és midön himelne-hámolna, nem hagyott békét néki, mig meg rettenésének okát belőle ki nem vette. Tudni való, hogy a' tele ládás óldalbordák patzkázni szoktak férjeiken; az övé sem vólt jobb a' Deákné vásznánál, annyival is inkább, hogy férjének főbejáró titkait is tudta, nem vólt szeriszáma a' bosszontásnak. A' hebe-hurgia *Ventzel* nem türhetvén tovább a' veksát, a' *Herino* syllogismuson kezdett a' menyetske háttára fütyölni. Nem tettett a' menyetskének ez az új módi szokatlan musika; szalad a' Város Házához, a' bíró előtt férje gyilkosságát fel fedezi. Ki is azonnal kérdőre vonattatván mindeneket meg vallott, 's az igazság ki szolgáltatása úján el vette érdemlett büntetését. Ládé, nemtsak a' tyúk vakarja ki a' titkot, hanem még a' *Ballangkóró* is bosszúállást kiált az ártatlan vérért.